DINSDAG 24 APRIL 1951 — VERSCHIJNT DINSDAGS, DONDERDAGS EN ZATERDAGS — TIENDE JAARGANG No. 1827

De Arubaanse Courant

NIEUWS EN ADVERTENTIEBLAD VOOR ARUBA

Abonnementsprijs fl. 1.50 per maand - fl. 4.00 per kwartaal. — Bureau voor San Nicolaas: Aruba Drukkerij, Rodgerstraat 5 - Tel. 5072.

Bureau voor Oranjestad: Aruba Boekhandel Gebr. de Wit, Nassaustraat - Tel. 1273, Oranjestad. — Reductie en uitgave Aruba Drukkerij, Gebr. de Wit, Aruba.

Drukkerij „De Stad" N.V.

Tegenaanvallen over het gehele front door Chinese communisten

Ernstig aanzien van de strijd

TOKIO, 23 April: In een Maandag door het achtste Amerikaanse leger uitgegeven communiqué is medegedeeld, dat de communistische strijdkrachten aan het gehele Noord-Koreaanse front tegenaanvallen hebben ingezet. Er is een hevige strijd met de Verbondenen gaande. De eerste tegenaanvallen der communisten werden aan het Westelijk front uitgevoerd en later werden zij tot het gehele front uitgebreid. In de centrale sector wisten communistische troepen door de geallieerde stellingen te sijpelen. In het Westelijke gedeelte van de centrale sector vielen de communisten ter sterkte van een regiment aan (een regiment is vermoedelijk 1.000 man sterk), ondersteund door vuur van 150 mm houwitsers. De Verbondenen hebben zich in dit gebied ingegraven in de hoge heuvels, 6 a 10 km ten Noordoosten van Tsjipori.

In de eerste van het front ontvangen berichten wordt gemeld, dat de communisten slechts over kleine afstanden door de geallieerde linies zijn gesijpeld. De Verbondenen voeren niettemin tegenaanvallen uit om het verloren terrein te heroveren. De communisten vielen aan het centrale front in golven aan en zwermden in het Westen over de Imdjin.

Volgens berichten van hedenmiddag plaatselijke tijd hebben de communisten een 24 km breed bruggehoofd over de Imdjin ten Noorden van Moensan gevestigd. Ten Oosten van de weg van Seoel naar Koemhwa in de centrale sector is een communistische troepenmacht ter sterkte van een divisie gepenetreerd. Voorts is ten Noord-Westen van Tsjoentsjon, even ten Zuiden van de 38ste breedtegraad een smalle wig in de stellingen der Verbondenen gedreven. Ten Oosten van de weg Seoel-Koemha drongen de Chinezen met hun overweldigende numerieke overmacht de Verbondenen terug. De Verbondenen ondernamen tegenaanvallen en herwonnen enig terrein. In weerwil van de ontzaglijk zware verliezen zetten de Chinezen hun aanvallen voort. Ten Westen van Hwatsjon, ongeveer 16 km ten Noorden van de breedtegraad, zijn zware gevechten aan de gang. Ook hier hebben de Chinezen 'n penetratie tot stand gebracht.

Officieren van de Verenigde Naties aan het front zeiden er van overtuigd te zijn, dat de Chinezen zouden kunnen worden tegengehouden. Zij gaven evenwel toe, dat de strijd een ernstig aanzien had gekregen. De Verbondenen ondernemen hevige tegenaanvallen om het verloren terrein te herwinnen, hoewel stafofficieren van mening zijn, dat zij aan de communistische aanvallen meegeven.

De censor van het algemeen hoofdkwartier te Tokio heeft Zondag het gebruik van het woord „Zuid-Koreanen" in berichten over de oorlog verboden. De term „Koreaanse republiek" in plaats hiervan is toegestaan. Ter verklaring van het verbod zei hij, dat de term „Zuid-Koreanen" een nauwkeurige plaatsbepaling mogelijk zou kunnen maken.

ARUBAANS COMMENTAAR

*** Aruba telt een eigen ambtenarencorps, Curacao niet. Met de autonomie der eilanden ontstaat een situatie, ongeveer gelijk aan die van Nederland, waar men rijks- en gemeenteambtenaren heeft. Tot nu toe is alles lands-ambtenaar (rijks-ambtenaar in Nederlandse termen.) Op den duur gaan de ambtenaren op Aruba in eiland-dienst over. Op Curacao, waar de centrale organen blijven, kan dat niet. Sommige ambtenaren blijven daar in landsdienst, anderen komen in eilanddienst onder de gezaghebber van Curacao. Wij vestigen de aandacht op de vergadering van hedenavond, waar Minister J. Pauw misschien niet aanwezig zal zijn, maar waar zijn geest, die altijd op de bres gestaan heeft voor het Arubaanse ambtenarencorps, zeker present zal zijn.

*** De bouw van de Prot. Chr. School op Piedra Plat vordert goed. zoals wij onlangs bij een bezoek zagen. De 40 leerlingen van deze bijzondere school zullen binnen korte tijd dus betere behuizing krijgen.

*** Wij hebben feitelijk met verbazing vernomen, dat de Gouverneur naarmate zijn werkzaamheden minder worden, uitbreiding van personeel krijgt in de vorm van een kabinet. Vroeger was de Gouverneur het „bestuur" en nu wordt het weliswaar zo, dat de gouverneur een tweeledige taak krijgt als hoofd van het landsbestuur (waarvoor Zijne Excellentie over de Gouvernementssecretarie beschikt) en als orgaan van het Koninkrijk (waarvoor het Kabinet van de Gouverneur dan zou dienen). maar hoe mooi dit ook op papier lijkt, wij vragen ons af. of we niet nuchter moeten zeggen, dat in alle realiteit, de werkzaamheden van de Gouverneur minder dan een kwart van vroeger zijn geworden. Dat werd doet de Regeringsraad nu. Gouverneur Peters was de eerste, die een privé-secretaresse had, wat zeker zijn nut heeft, maar waarom dit nu moet gaan uitgroeien tot een Kabinet. waarvoor een hoge functionaris als de heer Nijdam moet uitkomen, terwijl daarnaast ook nog een dure kracht als de heer Hermans fungeert begrijpen wij niet. Wij hebben het hier niet over personen — beide personen doen hier uitstekend werk —, ook niet over personen — we hebben deze heren nimmer ontmoet en het lijken ons wel capabele figuren. Het gaat ons dus alleen om de dure structuur. Is dat in deze tijd nodig?

*** Van de heer Vlaun hebben wij in de Staten nog niet veel gehoord. Maar wat hij zegt, mag er dan ook zijn. Zo bij de behandeling van de candidatuur der leden van de Regeringsraad. Omtrent de heer J. Pauw merkte de heer Vlaun op, dat deze „weliswaar een Europese Nederlander was, maar dat uit het feit dat hij met een Arubaanse gehuwd is mag worden afgeleid, dat hij de Arubaanse belangen zal behartigen". Nu, dat vinden wij ook. Welke merites ministerscandidaten hebben, laat ons voortaan koud: zie met wie ze getrouwd zijn en concludeer daaruit of ze voor het ministersambt deugen. Wij hopen daarom, dat de heer Vlaum ons ook omtrent de andere ministersvrouwen wil inlichten.

*** In de Curacaose bladen lazen wij, dat bij de beëdiging van de nieuwe egeringsraad mr dr Da Costa Gomez „voor enige korte ogenblikken tot lid van het oude kabinet werd benoemd". We vinden dit een merkwaardige procedure en hopen, dat hierover nog eens inlichtingen zullen worden verstrekt.

DE MORGENSTER, DE GEZAGHEBBER EN WITTE ONDERWIJZERS

Wij lezen graag het Curacaose Ochtendblad „De Morgenster", het blad leest prettig, is uitstekend geredigeerd, kortom als de loper met ons ex. binnenkomt, grijpen wij het vaak uit zijn hand. Deze waardering waarhoudt ons echter niet om als het nodig is onze collega onze mening te zeggen. In een van de laatste nummers komt onder de rubriek „Arubaanse Spaanse Juffers" het volgende artikel voor, dat wij in zijn geheel citeren:

Klein Aruba.... Aubade

Verjaardag van de Koningin.

Kinderen vroeg op school. Onderwijzers vroeg op school.

Kinderen in het wit. Onderwijzers wit (vande slaap).

Vlaggen uitgedeeld. Kinderen in de rij. Onderwijzers er naast (jasje aan).

In optocht naar Pasanggrahan, alwaar spreekgestoelte, waarop tijdelijk plaatsvervangend waarnemend Gezaghebber.

Zon schijnt fel (oranjezonnetje). Kinderen staan te staan. (school half uur te laat). Onderwijzers voelen zich opgelaten. Frére — Dirigent overziet de schare (lijkt enthousiast).

Aubade begint. Kinderen zoeken „spiekbriefje". Onderwijzers zuchten van verlichting).

„Wilhelmus" (in treurmars tempo) Openbare school verreweg het eerste klaar.

„Schoon is de West" het ene jaar of „waar de bonte huizen lachen" het andere. (Katholieke scholen winnen).

„Hollands vlag" het ene jaar „O, schitterende kleuren" het andere. (acht-stemmig en fugatisch)

Tijdelijk plaatsvervangend waarnemend Gezaghebber houdt toespraak (hoog over de hoofden van de kinderen heen).

Dan het hoogtepunt: Snoep voor de kinderen. Voor de Onderwijzers zonnesteek.

Zo gingen al jaren de schoolkinderen van Aruba en Curacao dezelfde liederen met dezelfde woorden (die ze nog steeds niet kennen) voor hetzelfde snoep. En H.M. de Koningin voor wie het bedoeld is hoort het niet. (gelukkig)

Gelukkig hebben wij wel andere onderwijzers gezien dan die welke volgens dit artikel in de Morgenster „wit van de slaap" zijn. We zouden onze kinderen niet graag aan dat slag onderwijzers toevertrouwen, maar weten uit ervaring, dat ons Arubaanse Onderwijzerscorps, zowel van de bijzondere als openbare scholen, fris is naar geest en lichaam. Maar laat de onderwijzers dan wit van slaap zijn, wij vragen ons af of het passend is:

a) het officiële volkslied denigrerend te bespreken.

b) gezagondermijnend zich uit te laten over de hoogste magistraat van Aruba.

De Kinderaubade op Koninginnedag is een jaarlijks tergkerend feest waarvan zowel kinderen als ouderen genieten en dat de kinderen dan misschien wat slecht zingen, daar zijn het per slot kinderen voor. Wij vinden het niet leuk van het Curacaose blad zo over de kinderen op Aruba spreken.

Jan Droog is een bekwaam onderwijzer, die sinds zijn korte verblijf op ons eiland reeds veel voor verbetering van het zangonderwijs deed en tegenover dit geschrijf willen wij hem gaarne in bescherming nemen.

Komt U maar eens over een of twee jaar luisteren mijnheer Picador!

Dat een Curacaos blad zo over de Gezaghebber kan schrijven is enigszins te begrijpen. Curacaoënaars zij kennen nog geen Gezaghebber, daarom ware het beter geweest dit artikel even te laten liggen, per 1 Juli zal men ook op Curacao een Gezaghebber in zijn midden hebben en dan is het toch veel leuker om over eigen Gezagdragers zo te schrijven.

De Gezaghebber is de vertegenwoordiger van H.M. de Koningin op ons eiland en als zodanig hebben HareMajesteits onderdanen hem te eerbiedigen en te erkennen, ongeacht de persoon aan wie H.M. dit gezag opdroeg; of namens Haar werd opgedragen.

ARUBA EN DE EILANDREGELING

(7)

De financiën en het hoger toezicht

Over de financiën is in deze serie reeds het een en ander gezegd.

In het kort is de toekomstige situatie aldus:

Sommige belastingen worden door het Gouvernement van de Nederlandse Antillen geheven en komen ten goede aan 's Lands schatkist. Dit zijn de in- en uitvoerrechten, de accijnzen en de zegel- en registratierechten. Tevens komen aan het land de vergoedingen voor diensten door het Gouvernement van de Nederlandse Antillen bewezen. Andere belastingen worden door het Gouvernement geheven, doch komen ten goede aan de eilanden. Dit zijn de inkomstenbelasting, de winstbelasting, de grondbelasting, de gebruiksbelasting en het successie- en schenkingrecht.

Andere dan de hiervoren genoemde belastingen en vergoedingen kunnen door de eilandsraad bij verordening worden ingevoerd of afgeschaft.

Indien de belastingen, die aan het Gouvernement ten goede komen, niet voldoende zijn om de alle landsuitgaven te dekken, zullen Aruba en Curaçao het tekort moeten bijpassen. In dat tekort zijn dan tevens geheel of gedeeltelijk opgenomen de gelden, welke nodig zijn voor Bonaire en de Bovenwindse Eilanden, welke eilanden niet voldoende inkomsten hebben ter dekking van hun uitgaven.

De wijze waarop de aandelen van Aruba en Curaçao in het tekort berekend worden is een onderwerp van langdurige gedachtenwisseling geweest. Tenslotte heeft men een formule aangenomen, welke niet bevredigend is, maar waarbij bedacht moet worden dat de andere voorgestelde methoden evenmin 100% aanvaarbare oplossingen gaven.

In de praktijd zal wel blijken hoe uiteindelijk deze kwestie het beste geregeld kan worden.

Tot 1 Januari 1953 zullen de eilanden nog geen eigen inkomsten hebben; tot die datum worden de credieten van de landsbegroting voor zover nodig ter beschikking van de eilandsraden gesteld.

Dit is een overgangsmaatregel.

Met ingang van 1 Januari 1953 komen de voor de eilanden bestemde inkomsten rechtstreeks aan de eilanden ten goede. Vanaf die datum zal er jaarlijks op ieder eiland een begroting moeten worden opgemaakt die alle inkomsten en uitgaven van het eiland zal noemen en die door de raad bij eilandsverordening zal moeten worden vastgesteld.

In de Eilandenregeling zijn enkele uitgaven genoemd, die verplicht in de begroting moeten worden opgenomen, bijv. de uitgaven, welke krachtens landsverordening (van de Staten (12-8))moeten worden gedaan. Deze uitgaven moet het eiland op de begroting met eigen inkomsten dekken. De eilanden hebben dus geen volledige zeggenschap over hun geldmiddelen.

In andere landen, bijv. in Nederland, kent men deze constructie eveneens.

— Van belang is tenslotte nog art. 97 E. R., dat luidt als volgt:

1. De regeling van de uitgifte in enigerlei vorm van eigendom of pacht en van het beheer der aan de eilandgebieden toebehorende domaniale rechten, geschiedt bij eilandsverordening. Deze eilandsverordening behoeft de goedkeuring van de Gouverneur.

2. Aan de goedkeuring van de Gouverneur zijn mede onderworpen de besluiten of beschikkingen der eilandsorganen ten aanzien van het vervreemden en bezwaren van domeingrond of andere onroerende goederen of zakelijke rechten, ten aanzien van het vestigen of prijsgeven van zakelijke rechten en ten aanzien van het verlenen van andere rechten daarop voor langer dan vijf jaren. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kan worden bepaald, dat de goedkeuring niet is vereist voor daarbij nader aan te duiden besluiten of beschikkingen of groepen van besluiten of beschikkingen.

3.* Aan het betrokken eilandsorgaan staat beroep open op de Koning gedurende 30 dagen nadat het besluit van de Gouverneur te zijner kennis is gekomen.

De Koning beslist, de Raad van State gehoord, bij een met redenen omkleed besluit. Het besluit wordt in het Publicatieblad bekend gemaakt en aan het betrokken eilandsorgaan medegedeeld.

Betreffende het hoger toezicht op de handelingen van Raad en Bestuurscollege zijn een zevental artikelen in de E. R. opgenomen, samen het 6e hoofdstuk daarvan vormende.

Met het toezicht is belast de gezaghebber.

Indien de gezaghebber als Koninkrijksorgaan, vermeent dat een eilandsverordening of een eilandsbesluit, houdende algemene maatregelen, in strijd is met een verdrag of een andere overeenkomst met een

Arubaanse crt. Vrijdag 24 April

vreemde mogendheid of internationale organisatie, met een wet, met een algemene maatregel van bestuur, dan wel met het algemeen belang van het Koninkrijk, schort hij de afkondiging daarvan op.

(Art. 98, 1e lid E. R.)

Van deze opschorting geeft hij terstond kennis aan de Gouverneur als Koninkrijksorgaan en aan de eilandsraad. De Gouverneur beslist binnen voorgeschreven tijd.

Op deze beslissing kan het bestuurscollege in beroep gaan bij de de Koningin.

Indien de gezaghebber als Landsorgaan vermeent dat een eilandsverordening of een eilandsbesluit, houdende algemene maatregelen, in strijd is met een landsverordening of een landsbesluit, houdende algemene maatregelen, dan wel met het algemeen belang van de Nederlandse Antillen, schort hij de afkondiging daarvan op.

(Art. 99, 1e lid E. R.)

De gezaghebber geeft weer kennis aan Gouverneur en raad en ook hier staat beroep op de Koningin open.

In artikel 100 wordt bepaald dat elke eilandsverordening en elk eilandsbesluit houdende algemene maatregelen, binnen 2 maal 24 uur na de afkondiging door de gezaghebber aan de Gouverneur, als orgaan van Koninkrijk en van de Ned. Antillen, wordt gezonden. De Gouverneur kan deze besluiten en verordeningen geheel of gedeeltelijk schorsen of vernietigen, waarop het bestuurscollege weer bij de Koningin in beroep kan gaan.

Betreffende de gevallen, waarin verordeningen en besluiten door de Gouverneur kunnen worden geschorst en vernietigd, geldt hetgeen zoeven werd opgemerkt ten aanzien van de bevoegdheid van de gezaghebber.

Ten slotte kan de gezaghebber krachtens artikel 103, nu optredende als eilandsorgaan, indien hij vermeent dat een beschikking van een eilandsorgaan in aanmerking komt voor schorsing of vernietiging, binnen tweemaal 24 uur, nadat het besluit of de beschikking te zijner kennis is gekomen van zijn oordeel met opgave van redenen mededeling doen aan het betrokken orgaan en aan de Gouverneur.

Ook hier staat voor het bestuurscollege beroep open op de Koningin.

Deze bepaling betreft beschikkingen, derhalve geen verordeningen en besluiten, houdende algemene maatregelen.

Niet is bepaald op grond waarvan zij voor schorsing of vernietiging in aanmerking kunnen komen. De gezaghebber moet evenwel zijn redenen bekend maken.

Hiermede zijn de hoofdpunten van het toezicht aangestipt.

Laten wij hopen dat niet dikwijls van het beroepsrecht gebruik behoeft te worden gemaakt.

R. van Hoorn.

SITUACION MUNDIAL

NEW DELHI, India. — Di fuente di autoridad ta bisa cu embahador di India na Peking a puntra opinion di gobierno chines comunista tocante un solucion di e conflicto koreano. Gobierno chines su punto di hista despues di relevacion di MacArthur a keda sin cambio.

WASHINGTON. — Siman pasa, na su jegada na capital estadounidense, MacArthur a worde aclama cu energia pa un gentio di casi mei miljon di persona. Parciendo dilanti un sesion combina di congreso americano el a worde recibi cu aplauso di senadornan. Un comision especial di congresista democrata y republicano a companja e famoso general for di su hotel na capitolio. General Mac Arthur ta hospeda den apartamento presidencial den Waldorf Astoria, un apartamento reserva pa principe y presidentenan. No obstante MacArthur ta declara enfaticamente cu e no tin deseo di bai den politica, Washington y America ta inunda pa un ola di propaganda pa hacié presidente otro anja.

Den su discurso na Congreso, cu a worde scucha pa segun nan ta calcula 10 miljon di hende na radio y television, el a declara cu e no ta bini como ahogado di ningun partido. E obheto ta un di nificacion fundamental. No ta posibel na Asia pa sigui un politica di apacigua comunistanan, dunando concesion na Korea, ta mina nos posicion na Europa. Den ningun caso Formosa mester bai perdi. Si esaki tuma luga anto Filipinonan y Hapon ta keda menaza.

E acto di intervencion chines comunista tabata exigi paso diplomatico drastico. Escinan no a worde tuma. Den opinion di MacArthur como militar experiencia lo ta necesario pa bombardea Manchuria y blancunan na China mes, blokeo di hafnan chines, y exploracion pa aviacion militar riba territorio chines.

E unico proposito di un gera ta di impone nos boluntad riba adversario. Algun figura responsabel na Merca kier pone contra comunistanan un politica di apacigua nan exigencia cu concesion na Korea.

E politica aki indudablemente lo hiha nos na gera mas grandi y mas sangriente. Esnan cu ta favorece di tal politica ta demostra cu nan no a sinja e lesnan cu historia ta sinja humanidad.

MacArthur a caba di su discurso bisando cu tin un cancion bieu ta hisa cu gran militarnan no ta muri, nan ta bira spiritu na bida. Esei ta pasando cuné tambe, e ta birando un spiritu, pesei awor ta ora di hisa tur Adios, te despues.

SAN FRANCISCO. — Directiva General di Legion Americano, veteranonan di gera, a tuma un resolucion pa nan colecta placa pa manda MacArthur Hapon como consehero di Emperador y gohierno Hapones.

LONDRES. — Almirantazgo britanico a duna un comunicado den cual nan ta hisa cu nan a handona nan speranza di hanja e suhmarino ingles cu a zink cu 72 hende abordo. Expertonan di almirantazgo ta asombra com un submarino por a somenta sin ningun hende sa pakiko.

Rey i Reina di inglaterra a manda nan condolencia na mayornan di e mucha hombernan tripulante di e barcu.

Algun barcu di flota ingles ta sigi husca unda precies e suhmarino ta, pa investiga causa di su zinkmento, pero nan no tin speranza di hanja hende bibu na bordo.

FORMOSA,

TWISTAPPEL IN DE STRIJD TUSSEN OOST EN WEST

Het ontslag van generaal MacArthur heeft de gemoederen in Amerika sterk opgezweept. Deels is dit veroorzaakt door een zekere heldencultus, deels ook door het verschil in waardering van een bepaalde politiek en de daarmee samenhangende strategie ten aanzien van China. Degenen, die MacArthur ten val brachten — onder wie president Truman, generaal Marshall en andere hoge Amerikaanse politieke en militaire leiders — wensen geen oorlog met China, doch een vreedzame oplossing welke ook politiek aanvaardbaar is. Anderen, van wie MacArthur de belangrijkste exponent was, willen China eventueel door een verdere uitbreiding van het gewapend conflict tot de aanvaarding van een belangrijke rol in deze tegenstelling Korea ook moge spelen, nog belangrijker is daarbij de status van het eiland Formosa en van de aldaar gelegerde troepen van Tsjang Kai Tsjek.

Want uit Truman's recente radiorede valt tussen de regels door te beluisteren, dat Amerika aan de Europese (en speciaal Engelse) aandrang om ten aanzien van Korea tot een vreedzame oplossing te komen wel zou willen toegeven, ook al zou dit uiteindelijk het verlies van Korea betekenen, doch op een ander punt, n.l. dat van Formosa, staan voorshands de meningen van Amerika en Engeland nog lijnrecht tegenover elkaar. Amerika kan en mag, strategisch gezien, Formosa niet anders beschouwen dan als een zeer belangrijke schakel in de eilandenverdediging van de Stille Oceaan. Ook uit het ontwerpvredesverdrag met Japan, blijkt duidelijk, dat — zélfs met negering van de oorspronkelijke afspraak met Rusland inzake de Koerillen — Amerika de reeks eilanden tegenover de Oostaziatische kust hecht in handen wil houden MET INBEGRIP VAN FORMOSA. Engeland daarentegen zou de afstand van Formosa aan communistisch China voorstaan ,indien daardoor de vrede in het Verre Oosten gekocht en China weer losgeweekt zou kunnen worden van de Russische trekpleister.

Formosa's macht

Zo was en is Formosa met het leger van Tsjang Kai Tsjek de twistappel waarom uiteindelijk de Oostaziatische controverse schijnt te zullen moeten worden uitgevochten. Formosa met Tsjang's legionen vormen ten slotte een macht, die niet kan worden genegeerd. Het valt dan ook niet te verwonderen, dat MacArthur, zuiver strategisch denkend, tot tweemaal toe tegen de zin van de politici in getracht heeft van deze Formosaanse mach ten bate van de strategie der Verenigde Naties partij te trekken. Het gaat om een troepenmacht van een sterkte, welke dichter bij de 200.000 dan hij de 100.000 man gelegen zal zijn, waarschijnlijk goed gewapend is — zij het officieus — door Amerika en met gelegenheid te over om haar goed en grondig te oefenen. Een militaire factor van betekenis te meer, daar deze militaire macht dicht bij haar basis kan opereren anders dan de Amerikaans—Europese troepen op Korea. De betekenis van elke militaire macht is steeds omgekeerd evenredig met de afstand tot de bron waaraan zij haar kracht ontleent!

Deze krachtbron, in de vorm van het eiland Formosa, is van een niet te verwaarlozen economisch en militair belang. Het eiland is zo groot als Nederland en heeft een bevolking van pl.m. 8 millioen zielen. De Japanners brachten het tot krachtige ontwikkeling, zodat het economische sterk genoeg is om een leger van 200.000 man te voeden en te onderhouden. Japan legde er bovendien tal van vliegvelden aan en bases voor duikboten en andere schepen.

Zelfs al wordt in de strijd om Korea niet van Tsjang's troepen gebruikgemaakt en al komt men voor Korea tot een aanvaardbare politieke oplosing, dan is een afstand van Formosa aan communistisch China — gesteld dat Amerika aan Engelands verlangen op dit punt zou toegeven — meer een theoretische dan een practische mogelijkheid.

Formosa, verdedigd door een goedbewapende en geoefende macht onder een vatsberaden leiding (factoren welke waarschijnlijk thans beide aanwezig zijn), dat weigert de door de grote mogendheden gevonden oplossing te aanvaarden, kon wel eens een te harde noot blijken om door communistisch China te worden gekraakt. Zo zou Formosa ook dan nog voor lange tijd een twistappel kunnen blijven, geneutraliseerd door eigen kracht in de strijd tussen Oost en West, een toestand welke voor Amerika aantrekkelijk is. Want beter in de eilandengordel voor de Oostaziatische kust een omstreden geneutraliseerd Formosa dan een bres in deze defensiegordel door een communistisch Formosa.

HULSTKAMP
Sole Distributor for Aruba:
MARIO S. ARENDS INC.

ZUIDSTRAAT GEPLAVEID

Allerwegen wordt thans hard aan het plaveisel van de straten van Oranjestad gewerkt. De Zuidstraat, die jarenlang een ergernis was, is thans een lust voor de voet. Weliswaar blijft er het vreemde in de ruimte lopende trottoirtje, maar we willen dat bewaren als een souvernir aan vroegere tijden. De Zuidstraat mag er thans zijn. En we zagen tot onze vreugde, dat het werk meteen voortgezet wordt aan de Lagoenweg, waar momenteel nieuwe woningen in aanbouw zijn. Zodat die buurt binnen afzienbare tijd keurig verzorgd eruit zal zien. Ook het netjes geasfalteerde parkeerterrein achter het Gezaghebberskantoor is een enorme verbetering, in welk verband we meteen het opruimen van het gele Benzinehuisje van Vi Henriquez noemen (die thans de fraaie Pier-pomp heeft) en het aanleggen van een parkeerterrein daar. We zagen, dat ook begonnen werd met het trottoir van de Smith-boulevard, waar deze afbuigt naar het Fortplein en de Vuurtoren, af te werken. Dit opeens in de ruimte ophoudende trottoir was niet alleen lelijk, maar bij avond ook gevaarlijk. We hopen dat nu meteen die rommelhoek bij vuurtoren en Fort zal worden opgeruimd en desnoods helemaal geasfalteerd; van die hoek word toch niets meer gemaakt en de andere hoek wordt thans bebouwd, zodat die vanzelf netjes wordt. Over de trottoirs sprekende, op Mon Plaisir zou het aanbeveling verdienen wat meer trottoirs aan te leggen. Maar we begrijpen, dat DOW niet alles opeens kan doen en de animo zit er gelukkig wel in.

VAN ERP TERUG

Heden keren de heer en mevrouw van Erp, die voor dienst en aansluitende vacantie in Nederland vertoefden, op Aruba terug.

ST. NICOLAAS INTERNATIONALEHAVEN

Kort gelden waren er negen schepen in de haven van Sint Nicolaas, elk van een andere nationaliteit: Brits, Deens, Noors, zelfs een Duitse, een Panamees, een Spaans, een Zweeds, een Amerikaans en een Venezolaan schip waren er.

MUZIEKSCHOOL IN JULI

In Juli zal onder auspiciën van het Cultureel Centrum Aruba de Muziekschool van de heer en mevrouw Born worden geopend. De school komt in de buurt van Bata en een half jaar lang zal worden gekeken, of de Muziekschool levensvatbaar is, iets waaraan wij overigens niet twijfelen. De heer en mevrouw Born krijgen een garantiesalaris van het CCA en wij hopen, dat velen zich als leerlingen zullen doen inschrijven. Voor de kinderen is dit wel een unieke gelegenheid.

VERBETERING TELEFOON

Tot nu toe was de telefoonverbinding Aruba—Curacao zo slecht, dat men beter telegrafeerde, als er haast bij was. Maar vele zaken lenen zich niet voor telegrammen, omdat het levende gesprek vaak meetelt. De LRT heeft dezer dagen de heer Cardoze naar Aruba gezonden om de verbinding beter te maken. We hebben de resultaten nog niet beluisterd, maar wij hopen dat de LRT succes zal hebben bij het totstandbrengen van een goed verstaanbare telefoonverbinding Aruba — Curacao.

TEHUIS VOOR WEZEN EN VERWAARLOOSDE KINDEREN

Naar wij vernemen heeft de R. K. Damesvereniging Unitas het initiatief genomen een Stichting Don Bosco op te richten, welke tot doel zal hebben het bouwen en instandhouden van tehuizen voor weeskinderen en verwaarloosde (onverzorgde) en behoeftige jeugd. Hedenavond, Dinsdag, zal het oprichtingscomité in de Bolivariana vergaderen en een en ander bespreken.

KRUPP VERGADERDE IN DE GEVANGENIS

De Amerikaanse advocaat van Krupp heeft gisteren aan journalisten te Wiesbaden verteld, dat Alfred Krupp en verscheidene directeuren van zijn ondernemingen tijdens hun verblijf in de gevangenis van Landsberg (Beieren) wekelijks directie-vergadering hielden.

„Het was een van de vermakelijkste dingen die ik ooit heb gezien", zei de advocaat. „Krupp zat aan het hoofd van de tafel, geflankeerd door zijn directeuren, allen gekleed in gevangenisuniform. Zij bespraken de productie-cijfers en de financiële verklaringen, terwijl zij Amerikaanse sigaren rookten en bananen en sinaasappelen aten. Zij mochten voor hun conferenties gebruik maken van de kamer voor de bezoekers van de gevangenis".

VANAVOND DE AMBTENAREN

De afdeling Aruba van de Alg. Cur. Ambtenaren Bond, zal vanavond in de Bolivariana haar algemene ledenvergadering houden. De ongeveer 500 ambtenaren, welke Aruba telt, vormen een soliede deel in onze samenleving. Door de autonomie der eilanden wordt hun positie enigszins anders, zoals de heer R. van Hoorn in zijn artikelenreeks in ons blad uiteenzet.

Wij hopen, dat vele ambtenaren hun vergadering zullen bijwonen.

BUENOS AIRES GROOTSTE Z.A. STAD

NEW YORK CITY: 7.835.099 inwoners, Chicago: 3.606.436 inwoners (cijfers van 1950); Buenos Aires: 3.000.371 (reeds in 1947!); Mexico-Stad in 1950: 2.233.709; Rio de Janeiro: in 1945 1.951.900, thans vrij aanzienlijk over de twee millioen inwoners; Philadelphia: 2.064.794 (1950); Los Angeles: 1.957.692 ('50). Mexico-Stad is dus de derde stad van Noord-Amerika en zal met Rio om de vierde of vijfde plaats in de rij der steden van het Westelijk Halfrond moeten wedijveren. De Porteño rond moeten wedijveren. De Porteño, — degene die GEBOORTIG is van Buenos Aires — kan trots zijn op de eerste plaats in Zuid-Amerika en op het Zuidelijk halfrond. En de Bonaerense de BEWONER van B.A.

JONGENSFOTOGRAFIEBOEK

Leonard de Vries schreef het Jongensfotografieboek, waarvan de Bezige Bij thans de na-oorlogse druk het licht deed zien. Het is een genot er in te bladeren, want de tekst gaat vergezeld van een verrukkelijke collectie foto's, die op zichzelf reeds zeer instructief zijn. Het ontbreekt nie aan nuttige wenken in dit Jongensfotografieboek, waarmee overigens ook de amateur, die de jongensschoenen reeds lang ontwassen is, zijn voordeel kan doen. Citeren wij er één: Alleen zeer ervaren fotografen kunnen binnen een minuut een foto maken............ En gelukkig weet ook Leonard de Vries dat fotograferen nog iets meer kan zijn dan een hobby: schoonheidsbeleving!

Seccion na Papiamento

Gabinete a worde huramenta

E siman aki e gabinete nobo cu a worde acepta pa Staten, a worde huramenta pa Su Excelencia Gobernador interino.

Den Beurs e potret di e colegio nobo a worde publica. Awor ta bini un periodo di trabao pa e colegio, puesto e excusa cu nan tabata demisionario tabata un motibu tras di cual e otro colegio por a sconde. Hopi trabao tin atraza, y sin duda e ministronan nobo lo caba cu esei den poco tempu, considerando nan habilidad. Pueblo ta weita na nan pa hopi arreglo social nobo, y tambe nan lo mester percura cu ningun cen di pueblo worde gasta sin grandi mester. Peso di belasting tambe lo worde baha como motibu di exten o medida di economia.

Pacus nobo den Nassautraat

E siman aki Sr. Leo Sm. Berlinski a habri su joyeria nobo den Nassaustraat. Caminda antes tabata el Centro a worde cambia den un pacus ultramoderno, comensura cu importancia comercial di e establecimiento cu e ta contene. Na e energico coberciante Berlinski un exitazo cu su empresa nobo.

Comerciante conoci condecora

Sr. Alex Curiel, un di e donjonan di Aruba Trading Company S.A., a worde condecora pa gobierno di Cuba cu orden nacional de Merito Carlos Manuel de Cespedes, den grado di comendador. Na e conoci comerciante, miembro di alta finanza di nos sociedad, nos felicitacion cordial.

Cambio di gerencia den Aruba Trading.

Consecuente na retiro di Sr Albrecht a worde nombra como Gerente Administrador Sres. Monti Maduro y Statius Muller. Sr. Monti Maduro ta un elemento masha conoci y popular di nos sociedad, y apreciado presidente di club di Leones. Sr. Statius Muller ta un curazolenjo cu a biba hopi anja na Hulanda. Na e alto funcionarionan nos miho deseo den nan cargo nobo cu nan a asumi, pa bienestar di e cas cu nan ta maneha.

BRITSE MINISTER VAN ARBEID AFGETREDEN

Uit protest tegen de begroting

LONDEN, — De Britse minister van arbeid, Aneurin Bevan, is Zondag afgetreden. Hij was lid van de linkervleugel van het kabinet. Volgens een officiële mededeling over het aftreden van Bevan, die werd uitgegeven door het bureau van de premier, geschiedde dit aftreden uit protest tegen de begroting, die hij „verkeerd achtte, omdat zij gebaseerd is op een mate van militaire uitgaven in het komende jaar, welke physiek onbereikbaar is zonder ernstige overdrijving".

Bevan had ook bezwaren tegen de begroting, omdat zij „stijgende prijzen beschouwde als middel om het civiele verbruik te verminderen" en omdat zij „het begin was van de vernietiging van die sociale diensten, waarop de Labour partij in het bijzonder trots was". De beslissing van Bevan om af te treden werd uiteindelijk genomen na een bespreking tussen Bevan en Attlee in het Londense ziekenhuis, waar de premier herstellende is van een zweer aan de twaalfvingerige darm.

Vernomen wordt, dat van het aftreden van de minister van arbeid en van de dood van Ernest Bevin geen belangrijke verschuivingen in het kabinet het gevolg zullen zijn, maar dat binnenkort de benoeming van een nieuwe minister van arbeid, alsmede van een nieuwe geheimzegelbewaarder zal worden bekendgemaakt. Heden zal Bevan een verklaring over zijn aftreden in het Lagerhuis afleggen. (R/ANP)

NIEUWE HOOP VOOR DE BRITTEN

MONTEVIDEO, 23 April : — Zaterdag heeft president Trueba van Uruguay een decreet getekend, waarbij een commissie wordt ingesteld om over een nieuw vleescontract met Engeland te onderhandelen. (R/ANP)

PETAIN IS STERVENDE

PARIJS — Volgens een bericht van het eiland Yeu heeft oud-maarschalk Pétain Zaterdag het Heilig Oliesel ontvangen.

Vrijlating van Vogeler door Hongaarse regering

Compromis tussen de V.S. en Hogarije

BUDAPEST, 23 April: Robert Vogeler, de Amerikaanse zakenman, die door een Hongaars gerechtshof tot 15 jaar gevangenisstraf was veroordeeld op beschuldiging van spionnage, zal worden vrijgelaten, aldus heeft het Hongaarse ministerie van buitenlandse zaken bekendgemaakt. In een kort communiqué wordt gezegd, dat onderhandelingen tussen de Ver. Staten en Hongarije tot een overeenkomst hebben geleid. De Ver. Staten hebben als compensatie aangeboden verscheidene gerechtvaardigde eisen van de Hongaarse regering in te willigen, aldus de mededeling.

Vóórdat dit bericht werd gelanceerd, pleitte de „Nieuwe Rotterdamse Courant" voor vrijlating van de Nederlander J. A. Louwers, indertijd hoofdvertegenwoordiger van de A.K.U. in Tsjechoslowakije, die in Maart 1950 werd veroordeeld tot 15 jaar dwangarbeid op beschuldiging van tegen de Tsjechoslowaakse staat gerichte economische spionnage en sabotage. In Nederland ontvangen berichten, aldus het blad, wijzen erop, dat de gezondheid van Louwers achteruitgaat. Op een ingediend gratieverzoek werd nimmer iets vernomen. Naar het blad verneemt, zullen binnenkort in Den Haag besprekingen worden gevoerd met een Tsjechoslowaakse handelsdelegatie over het bestaande handelsaccoord en het blad pleit ervoor, dat deze zullen worden aangegrepen om de positie van Louwers opnieuw onder de aandacht van de Tsjechen te brengen en er krachtig op aan te dringen, „dat men genade voor hetgeen daar te lande als recht wordt beschouwd" zal laten gelden. (R/ANP)

PRESIDENT CARMONA BEGRAVEN

LISSABON, 23 April ; — Het stoffelijk overschot van president Carmona, die Woensdag is overleden, is Zaterdag in het Jeronimos-klooster te Lissabon, waar Portugals beroemdste mannen liggen, begraven. (R/ANP)

VAN VROEGERE VORSTINNEN

„U.S. citizen", werd Koningin van Egypte
Bayan Djavidjan werd geboren als

Een verhaal om van te smullen vonden wij in een Amerikaanse krant. Dezer dagen is een reporter van de New York Herald Tribune te Parijs een oude dame tegen het lijf gelopen, die bleek Koningin van Egypte te zijn geweest! Nog niet eens zo ontzaglijk lang geleden: van 1900 tot 1917. Toen werd zij tezamen met haar gemaal, de Khedive Abbas Hilmi, door de Engelsen afgezet. Dat was in de dagen toen de Britten Sultans, Sjelks, Khedives en ook wel Koningen, die zich niet aan bepaalde eisen wilden onderwerpen, hun vertrouwen opzegden en het land uitstuurden. Het afzetten van dergelijke personages vormde een onderdeel van de buitenlandse politiek van het imperialistische Albion. Wat een tijd, wat een tijd ....

Zo kon het geschieden dat in de eerste Wereldoorlog, toen men bezig was volgens de formule van Woodrow Wilson „the world safe for democracy" te maken, Abbas Hilmi tot troonsafstand werd gedwongen door de regering te Londen, die reeds op 18 December 1914 het Britse protectoraat over Egypte had afgekondigd. Egypte was een schakel in het strategisch-politiek stelsel van Groot-Brittannië, en Turkije, dat de zijde van Duitsland, Oostenrijk en Italië had gekozen, dreigde Egypte, waarover het nog souvereine rechten uitoefende, met zich mee te trekken. Lloyd George eiste van de Khedive Abbas Hilmi, dat hij Turkije de oorlog zou verklaren, hetgeen deze weigerde. Prompt werd hij tot aftreden gedwongen en verbannen; in zijn plaats kwam zijn oom Hoessein Kamil aan het bewind; die kort daarop stierf en werd opgevolgd door Ahmed Foead, de latere Koning Foead I (de vader van de tegenwoordige Koning Faroek).

Abbas Hilmi ging met zijn echtgenote in ballingschap. Waar zij al die jaren verblijf hebben gehouden weten wij niet. Hilmi is reeds lang overleden en Bayan Djavidan, zoals zijn weduwe heet (zij is een Amerikaanse van geboorte, uit Philadelphia afkomstig) is nu 74 jaar oud. Zij was 23 jaar toen ze met Hilmi huwde; ze kende hem al tien jaren, want hij was met haar broer te Wenen op dezelfde school geweest. Niet lang geleden werd zij te Parijs aangetroffen, staande voor een landhuisje ergens in de banlieue, waar zij in vroegere tijden met haar man had gewoond. Het terugzien van dit huis had haar toen zo aangegrepen dat zij plotseling flauw viel en in allerijl naar een Parijs hospitaal moest worden gebracht. Hier werd ontdekt dat zij tot de leden van een der vele ci-devant regerende vorstenhuizen behoorde.

Het schijnt haar niet goed te gaan, want zij heeft allerlei baantjes moeten aanvaarden om aan de kost te komen. Zo is zij als ...... kookster opgetreden voor een gastmaal, dat Robert A. Lovett, de Amerikaanse plaatsvervangende minister van defensie, had aangericht. In haar gouden dagen in Egypte hield zij er tussen de 80 en 90 honden op na, die ieder hun luxueus ingericht hok in de paleistuinen hadden. Een kok en twee dienstboden verzorgden de dieren. Elk jaar zond de Sjerif van Mekka haar enige vervaarlijke honden ten geschenke toe, die een bizarre kruising van een hond en een jakhals moeten zijn geweest. Maar ze waren lastig, want ze dronken alleen maar melk en aten uitsluiten dadels.

Het verhaal van Prinses Bayan Djavidjan zou niet waarlijk Amerikaans zijn, indien de film er niet bij te pas kwam. Zij gaat n.l. binnenkort naar Londen om door een onderneming te worden getest of zij al of niet geschikt is om de hoofdrol te vervullen in een film „Queen for a Day". Het scenario is — heel erg kort gezegd — aldus: Ergens in een hotel ziet iemand een werkvrouw bezig. Hij wordt getroffen door haar „edele houding en verfijnde manieren" en treedt met haar in contact. En kijk eens aan: ze blijkt een echte Koningin te zijn!

Herinnering aan Koningin Louise van Saksen

Het is niet de eerste keer in de moderne geschiedenis dat een vorstin, die eens de glorie van de macht heeft gekend, in behoeftige omstandigheden haar einde vindt. Wij doelen niet op de leden der in de jongste tijden afgetreden dynastieën, die allen over voldoende middelen beschikken om een betrekkelijk weelderige levensstaat te handhaven. Er is echter één geval geweest, dat de gehele openbare mening in Europa gedurende lange jaren heeft beziggehouden. een zeer droevig geval met een ietwat sentimentele achtergrond: in Maart '40 overleed te Brussel in volslagen armoede ex-Koningin Louise van Saksen. Zij woonde sedert 1912 in de Belgische hoofdstad, na een romantische episode. Als dochter van Ferdinand IV van Toscane en Prinses Alice de Bourbon-Parma was zij in 1891, tegen haar zin. uitgehuwelijkt aan Friedrich August III, Koning van Saksen. Had zij geweigerd dan zou zij naar een klooster zijn gezonden.

Aan het Saksische hof te Dresden met zijn Duitse klein-burgelijke stijl gevoelde de levenslustige, bekoorlijke Prinses zich niet op haar plaats. Een Europees schandaal verwekte zij toen zij in 1903 de vlucht nam met de gouverneur van haar kinderen. Zij liet vier kinderen in de steek, nam alleen het vijfde, de twee maanden oude Anna-Monique mee. Het avontuur duurde kort en spoedig werd zij aan haar lot overgelaten. Ze vestigde zich onder de naam van gravin de Montigniso in Florence, werd verliefd op de zestien jaar jongere Florentijnse componist en pianist Enrico Toselli, beroemd geworden door zijn destijds overal gespeelde, gezongen en door haar geïnspireerde Serenade. Ze trouwde in 1907 te Londen met hem, doch deze idylle duurde eveneens slechts luttele jaren. Tweede echtscheiding. In Brussel vond zij onderdak, leefde er als gravin d'Ysette van de rente van haar bruidsschat en een uitkering van haar gewezen echtgenoot, de Koning van Saksen. Toen in November 1918 een einde kwam aan het Duitse keizerrijk en de Duitse Koninkrijkjes en hertogdommetjes verdwenen, verviel ook dit jaargeld. Zij leefde van het les geven in het Italiaans, het kantklossen en van de steun van leden van de Belgische adel.

Van 1914 tot 1918 was België door de Duitsers bezet. Koning Friedrich August vertoefde herhaaldelijk te Brussel, doch wilde haar niet ontmoeten. Zijn drie zoons, officieren in het keizerlijke leger, weigerden eveneens hun moeder te bezoeken. Ze heeft ze nooit meer teruggezien.

Het lot van ex-koningin Louise van Saksen was dus vrij wat tragischer dan dat van Bayan Djavidan, ex-vorstin van Egypte, die op haar oude dag misschien nog voor de film gaat spelen!

TRAINING VAN HET NEDERLANDSE ELFTAL WORDT VOORTGEZET

AMSTERDAM, — Naar het ANP verneemt, wordt de centrale training van de spelers van de Nederlandse elftalclub na de wedstrijd Holland-België voortgezet. De spelers, die tot nu toe aan de training hebben deelgenomen, zijn thans weer uitgenodigd, t.w. Blesbrouck, Schijvenaar, Kraak, De Jong, Van Schijndel, Van der Tuyn, Mells, Groeneveld, Terlouw, Dijkgraaf, Snoek, Lenstra, Kuneman, Odenthal, Van der Weert, Busschers en Möring.

Het ligt in de bedoeling om voor de landenwedstrijd Nederland-Noorwegen, welke Woensdag 6 Juni te Rotterdam wordt gespeeld, nog een oefenwedstrijd te spelen tegen een nader aan te wijzen tegenpartij. Indien de tour van Tottenham Hotspur naar Nederland doorgaat, hetgeen op dit ogenblik nog niet zeker is, dan is de mogelijkheid groot, dat het voorlopig Nederlands elftal tegenover deze eerste divisie club van de Engelse League op een nader te bepalen datum zal komen te staan.

De technische commissie zal zich nader beraden over de mogelijkheid om behalve de 17 bovengenoemde spelers, nog meer candidaten voor de centrale training van de Nederlandse elftalclub aan te wijzen. (ANP)

NEDERLANDSE PILOTEN NAAR KOREA?

SAN FRANCISCO, 23 April: — De Nederlandse luchtmacht zal misschien individuele piloten voor oefeningen naar Korea zenden. Dit werd Vrijdagavond te San Francisco medegedeeld door de Nederlandse generaal-majoor-waarnemer Baretta, plaatsvervangend chef van de luchtmachtstaf, en kolonel-vlieger Van Giessen, souschef, die een rondreis maken langs de Amerikaanse vliegtuigfabrieken en oefenbases. Er zou evenwel geen complete eenheid gezonden worden met het oog op de onderhoudsproblemen. Zij deelden mede, dat enige piloten zich vrijwillig voor Korea hadden aangemeld. ((R/ANP)

COMMUNISTEN VERLOREN 813.873 MAN

WASHINGTON, 23 April — De Amerikaanse legerleiding heeft Vrijdag te Washington medegedeeld, dat het aantal verliezen der communisten in Korea tot op Woensdag jl. 813.873 man heeft bedragen, waaronder 145.145 krijgsgevangenen. De Noord-Koreanen verloren 504.835 en de communistische Chinezen 291.895 man, de nationaliteit van 17143 anderen is nog niet vastgesteld. De Amerikaanse legerleiding berekent het totaal als volgt: de gesneuvelden en de krijgsgevangenen worden geteld, waarbij de geschatte getallen worden gevoegd voor de overige verliezen der communisten. Er konden geen gegevens verkregen worden over het totaal der door de Verbondenen in Korea geleden verliezen. (R/ANP)

AMERIKAANSE MILITAIRE MISSIE NAAR FORMOSA

WASHINGTON, 23 April: — Alhier is meegedeeld, dat een Amerikaanse militaire missie onder leiding van generaal-majoor Chase naar de Chinese nationalistische regering op Formosa zal gaan om de gebruikelijke militaire plichten te vervullen, voortvloeiende uit de militaire bijstand, die aan een vreemde mogendheid wordt verleend. Het plan hiertoe is reeds vele weken geleden opgekomen en is niet bedoeld om te helpen bij de voorbereiding van een aanval op het Chinese vasteland. (R/ANP)

OOK DAAR!

BUENOS AIRES — De Argentijnse politie heeft Zaterdag meegedeeld, dat zij twee spionnen heeft gearresteerd, die geheime documenten over de atoomenergie hadden gestolen ten behoeve van een vreemde mogendheid. (R/ANP)

EIEREN, KUIKENS, VISSEN, OLIFANTEN, APEN, PAARDEN, KOEIEN - ALLES PER VLIEGTUIG

Kennen beesten ook luchtziekte?

In oorlogstijd hebben vele dierentuinen hun levende have geheel of gedeeltelijk verloren. Dit is een der voornaamste redenen, waarom de laatste jaren meer dieren dan ooit tevoren her- en derwaarts zijn vervoerd, langs de weg, per schip, maar vooral ook met het snelle vliegtuig. Tegenwoordig kan men geen pand verbeuren, als men bij de woorden „Alle olifanten vliegen" de handen opheft: — u weet wel: dat oude kinderspel.

K.L.M. heeft speciaal vliegtuig.

Olifanten, leeuwen, tijgers, apen, krokodillen en vogels van diverse pluimage hebben de luchtdoop ontvangen en ook al zijn het dan niet de grootste olifanten, die voor een luchtreis in aanmerking komen, toch heeft dit transport de luchtvaartmaatschappijen voor niet te onderschatten problemen gesteld. Er moeten zeer bijzondere voorzieningen voor worden getroffen. De K.L.M. heeft er zelfs een Skymaster (de TEY) speciaal voor ingericht, o.a. door het doen aanbrengen van driehoekige ringen op de vloer, zodat men altijd iets heeft om er voor te zorgen dat de dieren zich niet te ver van hun plaats verwijderen. Iedere dierensoort vereist een aparte behandeling. Wilde dieren, die meestal uit Bangkok komen, worden in kleine kooien, aan één kant van tralies en van een valluik voorzien, opgesloten. Olifanten en schildpadden worden, omdat zij zwaar zijn, vóór in de machine gezet en met kettingen aan de vloer vastgemaakt zodat zij niet te veel bewegingen kunnen maken. Drie dagen kunnen zij zich volkomen rustig houden — maar een luchtreis duurt zelden langer — en onderweg is hun geleider voortdurend bezig hun „mentaliteit" te onderzoeken. zodat de tocht voor deze dieren een soort examen is, waarvan de uitslag moet bepalen of zij meer voor een diergaarde dan wel voor een circus in aanmerking komen. Slangen worden, voordat zij in een „slaapzak" gaan, flink gevoederd; zij houden zich dan dagenlang rustig, mits het niet te warm is. De kwestie van temperatuur is zeer belangrijk bij het vervoer van dieren in vliegtuigen. Een lastig vraagstuk is ook de geur, die de dieren verspreiden, want een tijger wordt zenuwachtig als hij de lucht van een geitebokje of een ree opsnuift en er zijn ook dieren, die de uitwaseming van apen niet kunnen uitstaan. In de practijk is echter gebleken, dat deze bezwaren verminderen, wanneer men allerlei soorten dieren bij elkander zet; de geuren vermengen zich dan en heffen elkander op, hetgeen natuurlijk niet wil zeggen, dat deze vermenging verfrissend is. Vogels kunnen nogal eens druk zijn onderweg, in dat geval hangt men doeken over hun kooien, maar om in het leven te blijven moeten vogels ten minste enige uren per dag het volle licht hebben.

900 dieren in één vliegtuig.

Een van de grootste dierentransporten werd in 1949 door de K.L.M. verzorgd. Met negenhonderd dieren aan boord vloog een machine van Siam over de Stille Zuidzee naar de Verenigde Staten. Er waren niet minder dan 720 apen, 4 jonge olifanten, enige panters, slangen en een verzameling papegaaien. Op het eiland Guam werd een tussenlanding gedaan en bij de gelegenheid werden bezoekers aan boord toegelaten om de vliegende diergaarde in ogenschouw te nemen. Twee dronken Amerikaanse matrozen zetten een apenkooi open, hetgeen de ontvluchting van zes aapjes ten gevolge had. Na lang zoeken werden vijf apen teruggevonden, maar de zesde bleef weg. De piloot moest vertrekken. Juist op het ogenblik, dat hij aan de verkeerstoren van het vliegveld meedeelde, dat hij zou starten, kroop het verloren aapje tegen 's mans broekspijp op. Met grote moeite kon men het kwaadaardige duveltje, dat zijn tanden liet zien, uit de cockpit verwijderen. Bij een andere gelegenheid braken drie jonge, speelse tijgertjes los en zochten gezelligheid in een kast, waarin een olifant stond; er gebeurde echter niets. Gelukkig zijn er meestal oppassers bij, die in geval van nood kunnen optreden. De befaamde „Jungle Jenny" is een diergenen, die hun leven wijden aan de verzorging van reizende dieren.

***

Raspaarden moeilijk.

Moeilijk is het vervoer van raspaarden, zeer nerveuze dieren. Langs een gecapitonneerde loopbrug worden ze de cabine binnengeleid, maar het is ook meermalen voorgevallen, dat zulk een vierbenige passagier weigerde, de kop voor het lage deurtje te buigen — en dan kon de vliegreis niet doorgaan. Geen luchtvaartmaatschappij neemt raspaarden ten vervoer aan, als er geen knecht bij is, want deze dieren moeten onderweg voortdurend kalmerend worden toegesproken. Het vervoer van koeien is heel wat eenvoudiger.

12 Koeien!

Het is nog niet zo lang geleden, dat de K.L.M. twaalf koeien per Skymaster in één ruk van Kopenhagen naar Athene transporteerde. De dieren stonden flank aan flank op een dikke laag stro. Van luchtziekte hebben dieren blijkbaar geen last, hoewel men er natuurlijk nooit geheel achter zal komen wat zij ondervinden bij het opstijgen of dalen van een vliegtuig. Over het algemeen blijven zij zeer kalm.

Eieren en vissen.

De dieren, die de K.L.M. het meest vervoert, zijn eendagskuikens (waarvoor speciale dozen zijn geconstrueerd, die frisse lucht zonder tocht waarborgen), vissen (door de Ned. Heide Mij. voor Engeland gekweekt en „verpakt" in blikken gamellen) en natuurlijk honden, waarvoor de K.L.M. kennels ter beschikking stelt. Tegenwoordig wordt geen hond door de lucht vervoerd, als hij geen certificaat van gezondheid bezit, dat is afgegeven door een Kamer van Koophandel (waar ook ter wereld) en mede ondertekend door een dierenarts; iedere hond moet vóór de vliegtocht zijn ingeënt. Het is verboden, een hond in een passagierscabine mee te nemen — of het moet het schoothondje zijn van een zeer invloedrijke dame, maar zulke dieren zijn bijna mensen....